

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf.III.30.424/2016/3. szám

A Szegedi Ítéltábla a **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **felperes neve** felperes címeszám alatti székhelyű **felperesnek** – a Dr. Ádám Sándor ügyvéd által képviselt **alperes neve** **alperes székhelye** szám alatti székhelyű **alperes** ellen lízingszerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2016. április 11. napján kelt 6.G.40.181/2015/6. számú ítélete ellen a felperes által 10 . sorszám alatt előterjesztett fellebbezésre tekintettel lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **részben megváltoztatja**, és a felperes által külön felhívásra az állam részére fizetendő első- és másodfokú eljárási illeték együttes összegét 510.860,- (Ötszáz tízezer nyolcszázhatvan) forintban határozza meg.

A felperes által 15 nap alatt fizetendő 300.000,- (Háromszázezer) forint perköltséget az alperes részére járó első- és másodfokú eljárási költség együttes összegének tekintti.

Az elsőfokú ítéletet egyebekben helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A **X... Kft.**, mint eladó, valamint a közúti árufuvarozást üzletszerű gazdasági tevékenységként végző felperesi kft., mint vevő között 2008. szeptember 1-jén adásvételi előszerződés jött létre, melynek tárgya 1 db használt **X...** gyártmányú SPA 3/E típusú félpótkocsi volt. Felek az okiratban a vételárat 4.200.000,- forint + áfa összegben jelölték meg. Ebből a vevő az előszerződés aláírásakor 1.000.000,- forint + áfa összeget fizetett meg az eladónak, melyet az eladó foglalként kezelte. Az előszerződésben rögzítettek szerint a vevő a fennmaradó vételárért a végleges adásvételi szerződés megkötésekor fizeti meg átutalással az eladónak. Az eladó járműkereskedő egyúttal az alperesi pénzügyi intézményhez továbbította a felperes finanszírozási kérelmét, melynek elfogadása nyomán 2008. szeptember 11-i keltezéssel egyedi lízingszerződés aláírására került sor a szegedi keltezésű okiraton a lízingbevevő részéről **személy neve** ügyvezető adott cégszerű ellenjegyzést, a lízingbeadó részéről cégbélyegző használat mellett a budapesti iroda vezetője, valamint annak egy alkalmazottja ellenjegyezte a szerződést. A szerződést szállítóként a **X... Kft.** is cégszerű ellenjegyzéssel látta el. Ugyanezen a napon adásvételi szerződés is létrejött, mely alapján a **X... Kft.** Járműforgalmazó az alperes nevevevő részére adta el a perbeli járművet 5.040.000,- forint vételárért újraértékesítés céljából a lízingbevevő felperes megbízása alapján. A vevő a vételárat az érvényes lízingszerződés megkötése nyomán vállalta megfizetni. Az egyedi lízingszerződés ennek megfelelően a peres felek között került megkötésre, melyben a felek írásban rögzítették, hogy a szerződés elválaszthatatlan részét képezi az alperes lízing tevékenységére vonatkozó üzletszabályzata. A szerződés 2. pontjában a felperesi lízingbevevő kijelentette, hogy az egyedi lízingszerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette, és azt a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el, és az üzletszabályzat átvételét a jelen szerződés aláírásával nyújtázza. A szerződés 3. pontja azt rögzíti, hogy a „mértékadó devizanem: CHF”, a 4. pont szerint a lízingbevevő felperes által üzletszabályzat alapján választott elszámolási mód megnevezése:

„normál devizakonstrukció”. A szerződés előírta továbbá, hogy az első lízingdíj összege 1.200.000,- forint, melyet a lízingbevevő a lízingbeadó megbízásából közvetlenül a szállítónak fizet meg. Az összes lízingdíj 6.031.822,- forint, melyet a továbbiakban 59x67.658,- forint lízingdíj-részletekben kell törleszteni. A lízingszerződéshez kapcsolódóan az alperes a lízingdíjak havi listáját is közölte 2008. szeptember 12-i időponttól 2013. szeptember 5-ig terjedően, a tőketartozás, a tőke, a kamat és adók, valamint a törlesztőrészletek feltüntetésével (3. sorszám alatti felperesi beadvány mellékleteként csatolt okiratok). Az egyedi lízingszerződés által feltüntetett, szerződéskötéskor hatályos alperesi üzletszabályzat I/2. pontja szerint finanszírozási kérelem: a lízingbevevő által aláírt, és a lízingbeadóhoz megküldött olyan nyomtatvány, amely tartalmazza a lízingbevevő azonosításához és minősítéséhez szükséges adatokat.

Az I/4. pont szerint: egyedi lízingszerződés a lízingbeadó és a lízingbevevő jogviszonyára vonatkozó olyan szerződés, amelyben a felek meghatározzák – különösen – a szerződés tárgyát, futamidejét, az egyes törlesztőrészletek összegét, esedékességének időpontját, a mértékadó devizanemet, és minden más, a közöttük létrejövő megállapodásból eredő egyedi feltételeket.

A I/6. pont szerint normál devizakonstrukció esetén, amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbevevő a kamatváltozás I. és II-t a lízingbeadó hirdetménye szerint köteles megfizetni. A I/7. pont szerint meghatározott fix devizakonstrukció esetén, amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbevevővel a „kamatváltozás I. és II.” szerinti elszámolás a futamidő végén történik, ha a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat és/vagy árfolyamesemény. A I/8. pont szerint a szerződés futamideje a lízingtárgy átvételétől az utolsó lízingdíj, illetve maradványérték esedékesséig terjedő időtartam. A I/12. pont a mértékadó kamatlábat határozta meg, a c.) pont szerint pedig, ha a mértékadó devizanem nem forint és nem euró, úgy a mértékadó kamatláb a Londoni Bankközi Piacon a mértékadó devizanemben egy havi időtartamra jegyzett, a Reuters Monitor megfelelő oldalán naponta közzétett kínálati referencia kamatláb (egy havi LIBOR). A I/14.a.) pont szerint a mértékadó kamatláb hatályos referencia értéke az egyedi lízingszerződés futamideje alatt a „kamatváltozás I.” érvényesítés esetén a mértékadó kamatláb %-ban kifejezett azon értéke, amelyet a lízingbeadó az egyedi lízingszerződésre érvényesített mindenkor utolsó „kamatváltozás I.” keretében hirdetménye szerint meghatározott. A I/17. pont szerint rendkívüli árfolyamesemény: az árfolyam szélsőséges mértékű 25%-ot meghaladó növekedése a mértékadó árfolyamhoz képest vagy egyéb, a Magyar Nemzeti Bank, mint jegybank által foganatosított rendkívüli intézkedés, amely a forint árfolyamát a jövőben szélsőségesen befolyásolhatja. A I/18.a.) pont szerint kamatváltozás I.: a mértékadó kamatláb pénzpiacon bekövetkezett %-os értékének változása függvényében a hátralévő lízingdíjakat érintő kamatkülönbözet.

A I/18/b.) pont szerint kamatváltozás II. (árfolyamváltozás): a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyamváltozásának függvényében a megadott képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet: kamatváltozás II. = fizetési kötelezettség x (fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam + 1). A I/18/c. pont kamatváltozás III.: a lízingszerződés futamidő lejárta előtti megszűnéskor fizetendő ki nem terhelt kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra. A I/20. pont szerint a lízingszerződés megkötésében közreműködő megbízott a lízingbeadó szerződéses partnerét megbízhatja, hogy a lízingbeadó nevében és képviselőként kizárólag a lízingbeadó írásbeli engedélye alapján lízingszerződést kössön. A lízingbeadó a megbízottat kizárólag az engedéllyel egyező tartalmú lízingszerződés megkötésére hatalmazza fel, így amennyiben az engedély és a megbízott által kötött szerződés nem egyező, úgy a lízingbeadó engedélyében foglaltakat kell irányadónak tekinteni. Amennyiben a lízingszerződés megbízott útján jön létre, úgy a lízingbevevő köteles meggyőződni a lízingbeadó által a megbízott részére kiadott engedély tartalmáról, e kötelezettség elmulasztásának

jogkövetkezményeit a lízingbevevő viseli. A I/22. pont a lízingbeadó hatályos hirdetményének üzletszabályzat módosítási lehetőségét szabályozza.

A lízing- és az adásvételi szerződés megkötését követően a perbeli jármű tulajdonosává vált alperesi lízingbeadó birtokába került a jármű törzskönyve, melyet jelenleg is magánál tart. A szerződés megszűnését követően alperes kezdeményezésére 2013. november 19-től hat hónapra, a jármű ideiglenes forgalomból történő kivonását rendelte el az illetékes közigazgatási hatóság. Hat hónap elteltével az eljárást jelenleg függőben tartják.

Az egyedi lízingszerződést lízingbeadó részéről írásbeli meghatalmazás alapján aláíró képviselők eljárását, az alperes írásbeli nyilatkozattal 2014. május 5. napján utólagosan jóváhagyta.

Az alperes 2012. július 18-án feltételes felmondás kilátásba helyezésével írásban küldött fizetési felszólítást az aktuális lízingdíjjal hátralékba esett felperes felé. Ennek eredménytelensége folytán a szerződés 2013. július 31-én azonnali hatállyal felmondásra került, az alperes ezáltal a még hátralékos lízingdíjakra is igényt tartott. A felmondás időpontjában 2.219.789,- forint egy összegű követelésre vonatkozó tartozáskimutatást állított össze. A tartozás összege utóbb, a 2015. június 11-i újabb kimutatás szerint 2.447.448,- forintra emelkedett.

A felperes keresetében a perbeli lízingszerződés semmisségének megállapítását kérte, a Hpt. 210. § (2) és (3) bekezdésébe ütközés miatt. Álláspontja szerint a szerződés lényeges feltételeinek minősülő lízingdíjat, illetve annak részét képező kamatot és költséget a törvényi előírásokkal ellentétben nem határozta meg pontosan a szerződés, melynek az üzletszabályzat sem vált részévé. Vitatta ugyanis, hogy azt részére átadták volna, illetve annak tartalmáról a szükséges tájékoztatást a felperesi ügyvezető a szerződéskötést megelőzően megkapta volna. A szerződés érvényessé nyilvánítását akként kérte, hogy az általa fizetendő összes lízingdíjnak csak a tőke része kerüljön tőketartozásként figyelembe vételre, valamint ahhoz kapcsolódóan kizárólag csak a jegybanki alapkamat felszámítását találta elfogadhatónak. Saját elszámolása szerint ekként 1.201.576,- forint összegű túlfizetése van, melynek visszafizetésére is kérte kötelezni alperest. Teljes mértékben vitatta az alperes által közölt elszámolást. Álláspontja szerint a szerződés teljesítésével az megszűnt, így a törzskönyv kiadására is köteles az alperes, melyre vonatkozóan ugyancsak marasztalást kért.

Előadta továbbá, hogy álláspontja szerint az általános szerződési feltételek több pontjának tisztességtelensége is fennáll. A perbeli lízingszerződésre a fogyasztói szerződésekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, így a keresetben külön, tételesen megjelölt szerződési feltételek ez okból is semmisek.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Alperes vitatta, hogy a szerződés érvénytelen, álláspontja szerint az egyedi szerződés részévé vált az üzletszabályzat, mely az általános szerződési feltételeket tartalmazza. Azok együttes értelmezése alapján megállapítható a felperes lízingdíj fizetési kötelezettségének mértéke, és annak változásai. Hangsúlyozta, a szerződés nem minősül fogyasztói, illetőleg fogyasztási szerződésnek, annak tisztességtelenségére alapított felperesi igény a megtámadási jog elévülése miatt nem vizsgálható. A szerződés érvényességére tekintettel nincs mód a felperes által kért eltérő elszámolás érvényesítésére sem, ez okból alaptalanok felperes marasztalási igényei is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Ítélete indokolásában elsődlegesen úgy foglalt állást, hogy a felperesi kft. nem minősül fogyasztónak és a perbeli lízingszerződés, mely a felperes gazdasági tevékenységének elősegítését szolgáló járművásárlás finanszírozására irányult, nem tekinthető fogyasztási szerződésnek. Ebből következően a Hpt. szerződéskötéskor hatályos 210. § (2) bekezdése szerinti lényeges szerződési feltételek meghatározása csak a szerződés létrejöttét

érinthesse, azok hiánya érvénytelenségi okként nem szolgálhat. A szerződésből megállapítható azonban, hogy a felek a svájci frank LIBOR kamatához, mint referenciakamathoz kötötték a lízingdíj kamattartalmát, így a bíróság álláspontja szerint a törvény által megkövetelt a lényeges szerződési feltételek megállapítása ezzel megtörtént. Lízingszerződés esetén a polgári jogi értelemben vett ügyleti kamat a szerződésnek egyébként sem lényeges tartalmi eleme, ezért a kamatmeghatározás esetleges hiánya egyébként sem érintené a lízingszerződés létrejöttét. Megállapította továbbá a bíróság, hogy a felek deviza-alapú svájci frankhoz kötött lízingszerződést hoztak létre, melynek lényege, hogy az elszámolás és a törlesztés forintban történik, amit azonban devizában kalkulálnak, és a követelést így is tartják nyilván. Ez alapján számítják a lízingdíjakat és a törlesztőrészeket. Az adós lízingdíj tartozását mindig az aktuális deviza-árfolyam szerinti átszámítással köteles forintban törleszteni, ebből adódóan az árfolyamkockázatot az adós viseli. Az ilyen típusú szerződés létrejöttét, érvényességét nem befolyásolja az sem, ha az egyedi szerződés csupán a mértékadó devizanemet tartalmazza, és a forintban nyújtott szolgáltatásnak a kikötött deviza (jelen esetben svájci frank) aktuális árfolyama alapján számított, és abban kifejezett összegét nem rögzíti. Jelen esetben a felek a szerződésükben meghatározták a mértékadó devizanemet, a fizetendő lízingdíjak törlesztési összegét és számát, a szerződésszerű teljesítés esetére pedig az összességében fizetendő teljes ellenértéket is. Ilyen módon az adós megismerhette mindazon szerződési elemeket, amelyek a perbeli jogviszony átláthatóságát kellően biztosították.

A nem megfelelő tájékoztatással kapcsolatos felperesi hivatkozásokat illetően a bíróság a Ptk. 209/A. § (1) bekezdésének rendelkezését vette alapul, eszerint az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló tisztességtelen kikötés tekintetében a sérelmet szenvedett, nem fogyasztó felet megtámadási jog illeti meg. A szerződés megtámadásának joga azonban elévült, mivel a lízingszerződés e szerinti első lízingdíj-részlet esedékességétől (2008. szeptember 5. napjától) a keresetlevél benyújtásáig (2014. március 20-ig), egy évnél jóval több idő már eltelt. A megtámadási határidő ugyanis részletekben történő teljesítés esetén az első teljesítéskor kezdődik. A bíróság semmisségi okot nem észlelt, a szerződés megtámadása körében felhozott érveket pedig a megtámadás elkésettsége miatt nem vizsgálhatta, ez okból kerültek elutasításra az érvénytelenség megállapítására irányuló kereseti kérelmek.

A törzskönyv kiadására kötelezést kérő keresetet illetően a bíróság utalt arra, hogy az egyedi lízingszerződés részét képező alperesi üzletszabályzat II/8. pontja szerint, amennyiben a lízingbevevő a lízingszerződésben foglalt valamennyi kötelezettségét teljesítette, úgy a lízingbeadó köteles a lízingtárgy törzskönyvét kiadni. Perbeli esetben ez a feltétel azonban még nem következett be, így a törzskönyv kiadására irányuló kérelem nem teljesíthető.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérve annak megváltoztatását és kereseti kérelmeinek helyt adást. Elsődleges fellebbezési hivatkozása szerint a perbeli szerződést az alperes képviselőjére nem feljogosított személyek ellenjegyezték, az alperes utóbb sem igazolta, hogy a meghatalmazottak számára konkrétan milyen lízingszerződés megkötését engedélyezte. A szerződéskötéskori akarat a szerződést követően, utólagos megerősítő nyilatkozattal már nem pótolható. A meghatalmazásra jogosultak helyett, nevükben más képviselőre jogosultak évekkel később nem jogosultak az eredeti meghatalmazók szándékáról nyilatkozni. E személyek nem lehettek tisztában a szerződéskötéskor eljáró alperesi képviselők szándékával. Felperesi álláspont szerint a szerződés aláírására, arra nem jogosult személyek részéről került sor, ők az alperes bélyegzőjét sem használhatták volna szabályszerűen. Ez kétséges teszi a lízingszerződés érvényes létrejöttét, e körben további bizonyítás szükséges lett volna az elsőfokú eljárás során.

Fenntartotta álláspontját a tekintetben, hogy a lízingszerződés nem felel meg a Hpt. 210. § (1)-(3) bekezdései, illetve a 2. számú melléklet 11/d. pontja szerinti rendelkezéseknek, ezért jogszabályba ütközés folytán az egész szerződés semmis. Az nem vitatott a felek részéről, hogy deviza-alapú lízingszerződés megkötésére került sor, ennek azonban az elszámolás alapját képező finanszírozott

összeg, külföldi pénznemben történő meghatározása kötelező tartalmi eleme. Ennek megfelelően az alperesnek a finanszírozott összeg nyilvántartási árfolyama szerinti egzakt,összegerszerű meghatározásával, vagy az alkalmazásra kerülő árfolyam lízingszerződésben történő megadásával kellett volna feltüntetnie az ellenszolgáltatást. Ezeket az adatokat azonban a perbeli szerződésben nem adta meg az alperes, ezért hiányzik a lízingszerződés tárgyának meghatározása. A jogszabályi háttér helyes értelmezése esetén a nyilvántartás pénznemében finanszírozott összeg, az átváltási árfolyam, illetve a lízingdíj kamatrésze, mint a szerződés lényeges tartalmi elemei meghatározására mindenképpen szükség lett volna. Megjegyezte, a lízingdíj kamatrészenek ismerete nélkül követhetetlen az ügyfél számára, hogy a felvett összeg használata valójában mennyibe is kerül neki, különösen, mivel a vitatott lízingszerződés a THM-et sem tartalmazta.

A felperes továbbra is állította, hogy az üzletszabályzat az ügyvezető részére nem került átadásra, és annak szabályairól az alperes képviselője nem tájékoztatta kellőképpen a szerződést kötő felperesi ügyvezetőt. Az üzletszabályzat átadására a szerződéskötéskor kellett volna sort keríteni, ennek elmaradása miatt az nem vált a szerződés részévé, alkalmazására nem kerülhet sor.

A felperes helyt adást kért az alperes marasztalására irányuló kérelmének is. Ez azon alapult, hogy a lízingszerződés hiányosságai miatt annak semmisségéből kell kiindulni, jogkövetkezményként a hatályossá nyilvánítás oly módon történhet, hogy az alperest a lízingdíj tökerésze, valamint annak jegybanki alapkamata illetheti meg. Ilyen elszámolás mellett azonban az eddigi kifizetések folytán már 1.201.576,- forint összegű felperesi túlfizetés mutatkozik, mely késedelmi kamattal együtt részére visszajár.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Kiemelte, hogy a felperes nem fogyasztóként kötött lízingszerződést, így az nem minősülhet a Hpt. szerinti fogyasztási szerződésnek, ezért a Hpt. 213. §-ában rögzített semmisségi okokra felperes nem hivatkozhat. A szerződés nem sérti a Hpt. 210. §-ának rendelkezéseit, a felperes által hivatkozott további érvénytelenségi okok kapcsán pedig legfeljebb megtámadási jog illeti meg, mely azonban már elévült. Alperes megjegyezte, a felperes az elsőfokú eljárás során előterjesztett keresetében nem tért ki arra, hogy vitatná az alperes nevében szerződéskötéskor eljáró személyek aláírási jogosultságát. A képviseleti jog hiánya körében előadott fellebbezési hivatkozásokat ezért kérte figyelmen kívül hagyni.

A fellebbezés a per fő tárgyát tekintve **nem alapos**.

A felperes fellebbezésének első részében kétségbe vonta a szerződést alperes nevében aláíró személyek szerződéskötéskori képviseleti jogosultságát. Álláspontja szerint a szerződéskötési akarat a szerződéskötést követő írásbeli nyilatkozattal az alperes részéről már nem volt pótolható, ezért az alakiság megsértésére hivatkozással kétségbe vonta a szerződés érvényes létrejöttét. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen jegyezte meg ezen igénnyel kapcsolatban, hogy az elsőfokú eljárásban ilyen tartalmú követelés még nem képezte a keresethalmazat részét. A felperes által első fokon előadott kereseti kérelmek között ilyen hivatkozásra alapított megállapítási igény nem szerepelt, jóllehet a felperes keresetét több alkalommal módosította, kiegészítette. Ezt az elsőfokú bíróság ítélete pontosan ismertette, és jelen másodfokú ítélet tényállási része is részletesen tartalmazza. A fellebbezés tartalmát szabályozó Pp. 235. § (1) bekezdés korlátozott lehetőséget biztosít a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előterjesztésére vonatkozóan, tekintve, hogy előírja a Pp. 141. § (6) bekezdésében foglaltak alkalmazását a másodfokú eljárásra nézve is. Eszerint pedig ha a fél valamely nyilatkozatának (jelen esetben kereseti kérelmének) előterjesztésével a Pp. 141. § (2) bekezdésében előírt kötelezettségek ellenére alapos ok nélkül késlekedik, illetve e kötelezettségének bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság az így előterjesztett nyilatkozatot figyelmen kívül hagyja, annak érdemi elbírálására már nem kerülhet sor.

A felperes a Szegedi Járásbíróság előtt 2014. március 20-án indította a pert, melynek elsőfokú szakasza 2016. április 11-ig, az elsőfokú ítélet meghozataláig tartott. Ez idő alatt a mindvégig jogi képviselővel eljáró felperes több alkalommal tett nyilatkozatokat és a tárgyalás berekesztéséig módja volt keresetének megváltoztatására, kiterjesztésére. Ehhez képest a fellebbezési szakban újabb kereseti kérelem az említett korlátozott eljárási szabályok miatt már nem terjeszthető elő [Pp. 235. § (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 141. § (2) és (6) bekezdés]. Megjegyzi az ítélet tábla, hogy a Pp. 247. § (1) bekezdése a másodfokú eljárásban a kereset megváltoztatását, így annak kiterjesztését is főszabályként tiltja, a fellebbezésben elsődlegesen előadott igények érdemi másodfokú elbírálására ezért nem kerülhetett sor.

A felperes további fellebbezési petitumaiban az elsőfokú eljárás során már előadott kereseti kérelmeinek kért helyt adást.

A Pp. 3. § (2) bekezdése értelmében a bíróság a fél által előadott kérelmeket, nyilatkozatokat nemcsak alakszerű megjelenésük, hanem elsősorban tartalmuk szerint veszi figyelembe. Jelen ügyben a felperes kereseti és fellebbezési kérelmei, azok megszövegezése alapján formálisan részben megállapításra, részben marasztalásra irányultak. Jogi tartalmukat tekintve azonban – céljukat és azok indokait is figyelembe véve – akként értelmezhetők, hogy a felperes saját számítása szerint már nem tartozik az alperesnek, sőt vele szemben 1.201.576,- forint lízingdíj túlfizetésből követelése áll fenn. Felperes ennek megfizetése, és a perbeli gépjármű törzskönyvének kiadása iránt akart a perben igényt érvényesíteni az alperessel szemben, mely igényének jogalapjaként hivatkozott a lízingszerződés különböző okú érvénytelenségére, részleges érvénytelenségére. Ugyanezen okból vitatta a szerződés deviza-alapúságát, hivatkozva a Hpt. 210. § (1), (2) bekezdésében foglaltak szerint a kamatmeghatározás hiányára, továbbá a Hpt. 213. § (2) bekezdés c.) és d.) pontjában foglaltakra, a THM rendelet megsértésére, a szerződést megelőző tájékoztatás hiányára, az egyedi lízingszerződés 2. pontjának tisztességtelenségére, továbbá a szerződési feltételek I/12/b. pontjának tisztességtelenségére. A részleges érvénytelenség folytán álláspontja szerint az alperes vele szemben árfolyamváltozásból származóan igényt nem érvényesíthet, valamint az ügyleti kamat tekintetében követelése nem helytálló, a felmondáskor az alperesnek a felperessel szemben nem állt fenn követelése, ezért a felmondás álláspontja szerint ezért „érvénytelen”, vagyis – helyesen – jogszerűtlen, azaz joghatás kiváltására nem alkalmas.

Az ítélet tábla utal arra, hogy a jogszabályban vagy szerződésben meghatározott felmondási ok fennállásának hiányában tett egyoldalú felmondási nyilatkozatnak nem merülhet fel érvénytelensége, az legfeljebb jogszerűtlen lehet. A felmondás jogellenességének megállapítására irányuló kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ában írt feltételei a perbeli esetben azonban nem állnak fenn. A felperes valójában marasztalási keresetet terjesztett elő, a felmondás jogellenességére az alperes pénzkövetelésének jogalapjaként, illetve indokaként hivatkozott. A felmondás jogszerűsége tárgyában előterjesztett hivatkozás megállapítási keresetnek legfeljebb akkor minősülhetett volna, ha a felperes azt adta volna elő, hogy a felmondás jogellenességének jogkövetkezményeként a szerződés nem szűnt meg az 1959. évi Ptk. 321. § (1) bekezdése alapján, és ezért továbbra is jogosult a szerződés szerinti részletekben törleszteni a még fennálló tartozását. A felperesnek azonban ilyen perbeli célja nyilvánvalóan nem volt.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla a felmondás jogszerűtlenségét a marasztalási kereset jogalapjának megalapozottsága körében vizsgálta. Tény, hogy az alperes a felperesi késedelemre hivatkozással mondta fel a perbeli szerződést, ami valósága esetén – mint súlyos szerződésszegés – a felmondásra jogszerű alapot adhat az üzletszabályzat alapján. A felperes állítása szerint tehát a felmondás jogszerűtlen, mert a szerződés érvénytelensége (részleges érvénytelensége) okán hátraléka nem állt fenn, ezért a felperes által megjelölt érvénytelenségi okokat érdemben kellett vizsgálni jelen perben.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között pénzügyi lízingszerződés jött létre. A perbeli pénzügyi lízingszerződés, megkötése idején az 1959. IV. (Ptk.) törvényben nem szabályozott atipikus szerződés volt, mely a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hpt.) 3. § (1) bekezdés c.) pontja szerint pénzügyi szolgáltatásnak minősül. Az ilyen típusú szerződéseket a Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján írásban köthették meg a felek érvényesen. Jelen esetben a lízingszerződés írásba foglalása megtörtént.

Az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg azt is, hogy a peres felek között létrejött pénzügyi lízingszerződés nem minősül fogyasztói szerződésnek.

A perben még irányadó 1959. évi IV. tv. (Ptk.) 685. § e.) pontja szerint fogyasztói szerződésnek az a szerződés tekintendő, amely a fogyasztó és olyan személy között jön létre, aki (amely) a szerződést gazdasági vagy szakmai tevékenységi körében köti. A Ptk. szabályai szerint elbírálendő kérdések esetén a gazdasági vagy szakmai tevékenység körén kívül eső célból szerződést kötő személy minősül fogyasztónak (Ptk. 685. § d.) pont). A fogalommeghatározást utóbb pontosító 2014. évi XXXVIII. tv. 2. § 1. pontja folytán alkalmazandó 2013. évi CCXXXVII. tv. (új Hpt.) 6. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében fogyasztónak csak az a természetes személy tekinthető, aki önálló foglalkozásán, és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében jár el.

A Ptk-ban és a hivatkozott törvényben szereplő fogalom-meghatározások között a lényegi eltérés annyi, hogy a Ptk. a fogyasztó fogalmát nem szűkíti le a természetes személyekre. Egyebekben mindkettő szerint az ügyletkötési célnak van döntő jelentősége: a szerződő fél akkor tekinthető fogyasztónak, ha nem gazdasági, üzlet, szakmai – végső soron haszonszerzési – célból köti meg a szerződést. Ha az üzleti, gazdasági, szakmai cél akár részben megállapítható, a szerződés nem minősülhet fogyasztói szerződésnek. Kétség esetén a szerződés fogyasztói jellegének bizonyítása, a magát fogyasztónak tekintő felet terheli (LB (Kúria) 2/2011. PK vélemény 1.) pontja). Jelen esetben az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló szerződés alapján okszerűen következtetett arra, hogy a felperes, mint gazdálkodó szervezet gazdasági tevékenységének ellátásához kívánt lízingbe venni haszongépjárművet, ezért a perbeli szerződés nem független az üzleti, gazdasági tevékenységtől, a szerződés ezért nem minősülhet fogyasztói szerződésnek.

A szerződés továbbá a Hpt. 2. számú melléklet III/5. pontjában meghatározott fogyasztási jellegű szerződésnek sem tekinthető. Ez ugyanis csak a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javításához, vagy szolgáltatás igényléséhez, továbbá a felhasználási célhoz nem kötötten a fogyasztónak nyújtott pénzügyi szolgáltatás lehet. A lízingkonstrukció keretében nyújtott pénzügyi szolgáltatásra kötött perbeli szerződés ezért sem fogyasztói, sem fogyasztási szerződésnek nem felel meg.

A felperes előadása szerint az alperes által összeállított általános szerződési feltételek nem váltak a szerződés részévé, mivel azokat előzetesen a felperes nem ismerhette meg.

Ezzel szemben az elsőfokú bíróság helyes döntése szerint az alperesnél érvényben lévő üzletszabályzat a szerződés részét képezi, ez azonban a Ptk. 205/A. § (1) bekezdése szerint általános szerződési feltételnek minősül, annak megismerését az alperes lehetővé tette, és azt a szerződés aláírásával a felperes kifejezetten a szerződés részeként el is fogadta. A Ptk. 205/B. § (1) bekezdése szerint két feltételnek kell teljesülnie ahhoz, hogy az általános szerződési feltétel a szerződés részévé váljon, egyrészt az általános szerződési feltétel tartalmának a fél számára megismerhetőnek kell lennie, másrészt, azt a másik félnek el kell fogadnia. A Legfelsőbb Bíróság (Kúria) a Gk. 37. számú állásfoglalása szerint akkor minősül megismerhetőnek az általános szerződési feltétel, ha a feltétel alkalmazója a feltételeket a fél rendelkezésére bocsátja, vagy a közzétett feltételek megjelenési helyét megjelöli. Az elfogadás ráutaló magatartással is megvalósulhat. A peradatok szerint a szerződés aláírásakor a felperes képviselőjének lehetősége volt arra, hogy a szerződést és az annak részét képező általános szerződési feltételeket elolvassa, áttanulmányozza, ha ezt mint a

gazdasági élet szereplője, a cégvezető, tehát nem fogyasztó nem tette meg, külön nem kérte az iratok előzetes áttanulmányozásához határidő engedélyezését, úgy saját felróható magatartására előnyök szerzése végett nem hivatkozhat [Ptk. 4. § (4) bekezdés]. A gazdasági élet professzionális résztvevőitől elvárható ugyanis, hogy a gazdasági tevékenységükhöz kapcsolódó szerződéseik megkötése során kellő megfontoltsággal, körültekintéssel járjanak el, üzleti partnereik szerződési ajánlatait gondosan - jelen esetben az üzletszabályzatra is kiterjedően – tanulmányozzák, mérjék fel az ügyletkötésben rejlő kockázatokat, mérlegeljék a szerződéssel együtt járó előnyöket, és hátrányokat.

A perbeli esetben többlétfényállási elem továbbá, hogy felperesi ügyvezető személyes nyilatkozatában előadta, korábban két alkalommal is kötött hasonló konstrukciójú szerződést az alperessel, így nyilvánvalóan ismernie kellett az alperes által alkalmazott lízingszerződési feltételeket. Megjegyzendő, hogy a felperesi ügyvezető azt nem vonta kétségbe, hogy az alperes adott lehetőséget számára az üzletszabályzat, illetve a szerződéshez kapcsolódó egyéb feltételek megismerésére, áttanulmányozására. Mindezekre tekintettel az ítéletábra az egyedi szerződésben megjelölt alperesi üzletszabályzatot a szerződés részévé váló általános szerződési feltételeknek tekintette.

Az elsőfokú bíróság helyes megállapítása szerint a felek között deviza-alapú lízingszerződés jött létre. A deviza-alapú szerződés jellemzője, hogy a felek a hitelezőnek és az adósnak a szerződésből fakadó pénztartozását egyaránt devizában határozzák meg (kírovó pénznem), de azt mindkét fél forintban köteles teljesíteni (lerovó pénznem). A deviza-alapú kölcsön, valamint lízingszerződés, mint szerződéstípus önmagában amiatt, hogy a kedvező kamatmérték (lízingdíj) ellenében az árfolyamkockázat az adósnál jelentkezik, nem ütközik jogszabályba, nem ütközik nyilvánvalóan a jóerkölcsbe, nem uzsorás szerződés, nem irányul lehetetlen szolgáltatásra és nem színlelt szerződés (LB (Kúria) 6/2013. PJE határozat 1., 2. pont). A 2011. évi CLXI. tv. (Bszi.) 25. §-a, valamint az Alaptörvény 25. cikk 3. bekezdése folytán a bíróságokra nézve kötelező érvényű, Kúria 6/2013. PJE 2. pontja értelmében az árfolyamkockázat adóssra terhelése önmagában nem érvénytelenségi ok.

A perbeli lízingszerződésben rögzítésre került, hogy a mértékadó devizanem svájci frank (CHF), és a lízingbevevő által az üzletszabályzat alapján választott „kamatváltozás I. és II.” elszámolási mód feltüntetésére is sor került az egyedi szerződésben, mint normál devizakonstrukció.

A „mértékadó devizanem: CHF” kitétel egyértelműen utal arra, hogy a peres felek nem forint, hanem deviza-alapú szerződést kötöttek, emellett a „normál devizakonstrukció” megjelölés is félreérthetetlenül jelezte, hogy a forintban feltüntetett díjrészletek összege változhat a futamidő során. A deviza-alapú finanszírozást jelző „normál devizakonstrukció” megjelölés nem értelmezhető akként, hogy a felek nem deviza-alapú szerződésben állapodtak meg, és az árfolyamkockázat viselése ne a felperest terhelné, tehát a forintban feltüntetett havi lízingdíjak összege változhat a futamidő során. Ezen túl az üzletszabályzat I/18/a. pontja, valamint I/6. pontja tartalmának együttes értelmezése folytán egyértelmű kellett, hogy legyen a szerződést aláíró felperesi képviselő számára, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázat fennáll, és a kedvezőtlen irányú változások terheit kizárólag ő köteles viselni. A felek az egyedi szerződésben meghatározták a mértékadó devizanemet, az üzletszabályzat pedig tartalmazta annak fogalmát, azt értelmezte (I/11. pont), ezen kívül a mértékadó árfolyamot (I/16. pont) és az árfolyamváltozás kiszámítási módját az I/18. a., b. pontokban külön is rögzítette. Mindezeknek az ÜSZ 1/6. pontjában a normál deviza-alapú konstrukció magyarázatával való összevetéséből megállapítható, hogy ha a mértékadó devizanem nem forint – mint a perbeli esetben – a lízingbevevővel az árfolyamváltozás (kamatváltozás II.) elszámolása a futamidő során folyamatosan, aktuálisan történik. Mindez arra utal, hogy az árfolyamváltozás maga után vonja a kölcsönbevevő fizetési kötelezettségének a változását is. Az említett üzletszabályzati pont megszővegezése egyértelmű a tekintetben, hogy az a lízingbevevő

fizetési kötelezettségének árfolyamváltozásból adódó módosulását szabályozza, amire a „kamatváltozás II.” szövegrész után szereplő árfolyamváltozás kifejezés is utal.

Az előbb részletezett rendelkezések tehát tartalmazzák, hogy az adósnak a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális eladási árfolyam változásának függvényében kedvezőtlen árfolyamváltozás esetén különbözetet is kell fizetni, melynek nincs felső határa.

A felperes hivatkozott a deviza alapúságra vonatkozó szerződési, és ÁSZF feltételek tisztességtelenségére. Az 1959. évi IV. tv. (rég Ptk.) 209. § (1) bekezdése szerint, ha az általános szerződési feltétel tisztességtelen, a kikötést a sérelmet szenvedett fél megtámadhatja. A Ptk. 209/B. § (5) bekezdése szerint a tisztességtelen szerződési feltételekre vonatkozó rendelkezések nem alkalmazhatók a szolgáltatást és ellenszolgáltatást meghatározó szerződési kikötésekre, ha annak szövegezése egyértelmű és mindkét fél számára érthető.

A deviza-alapú szerződésnél a deviza elszámolási mód a szolgáltatást, ellenszolgáltatást lényegesen érintő, azt meghatározó kikötés, de a nem fogyasztói szerződések esetén ez a kikötés a nem fogyasztó fél részéről legfeljebb megtámadható, azaz törvénynél fogva nem semmis. Ilyen megtámadás eredményre csak akkor vezethetne a megtámadási határidőn belüli esetekben is, ha annak a megszüvegezése nem egyértelmű, vagy mindkét fél számára nem kellően érthető. A megtámadás előterjesztési ideje a Ptk. 236. § (1) bekezdése szerint 1 év, mely a Ptk. 236. § (2) bekezdés c.) pontja alapján részletekben történő teljesítésnél az első részlet teljesítésétől kezdődik, ez jelen esetben a szerződéskötéssel egyidejű (1.200.000,- forint összegű kezdő lízingdíj törlesztés), az innen számítandó egy éves megtámadási határidő a perindításig azonban már eltelt. Ezen jogi okból a deviza-alapú elszámolással kapcsolatosan megjelölt általános szerződési feltételek tisztességtelensége a perben nem volt vizsgálható.

A felperes hivatkozott a szerződés Hpt. 213. §-ra, és ez alapján a kamatmeghatározás elmaradása miatti érvénytelenségre. A Hpt. 213. §-a azonban kizárólag fogyasztási kölcsönszerződéseknel eredményezhet ez okból semmisséget. Jelen esetben a felek közti szerződés fogyasztási szerződésnek nem minősül, így a Hpt. 213. §-a alapján – a kamatkikötés esetleges hiánya miatt az érvénytelenség kérdése nem vizsgálható. Emellett megjegyzendő, hogy a perbeli esetben nem is kölcsön, hanem lízingszerződés jött létre a felek között.

A pénzügyi lízingszerződés – a megkötése idején irányadó – Polgári törvénykönyv szóló 1959. évi IV. törvényben (Ptk-ban) nem szabályozott atipikus szerződés - mely az új Ptk. 2013. évi V. törvény (új Ptk.) XX. Cím, LIX. fejezetében már nevesítve is megjelenik - egyaránt hordozza az adásvételi szerződés (részletvétel) a pénzkötelmek (hitelviszony), és a használati kötelmek (bérlet) tényállási elemeit. A lízingbeadó a későbbi lízingbevevő által kiválasztott lízingtárgy tulajdonjogát adásvételi szerződéssel megszerzi, a beszerzési vételárat kiegyenlíti a szállítónak, majd a megkötött lízingszerződés alapján a lízingtárgyat tartós, határozott időre a lízingbevevő használatába adja, a lízingbevevő pedig ezért időszakonként visszatérően lízingdíjat fizetni. A lízingbeadó a dolog beszerzési árát a lízingkulcs (lízingszorító) alkalmazásával megnöveli, az így kalkulált lízingdíjat a tartós használat időtartama alatt a lízingbevevő időszakonként visszatérően lízingdíj-részletek formájában fizeti, majd a futamidő leteltével a lízingtárgy tulajdonjogát maradványértéken a lízingbeadótól megszerzi (BDT 2007/155., LB (Kúria) EBD 2013.G.9. számú elvi döntés). A tartós futamidő alatt a dolog a lízingbevevő használatába kerül, ezért a lízingdíj valójában két különböző szolgáltatás együttes ellenértéke: egyfelől a beszerzési ár részletekkel történő törlesztések, másfelől használati díja.

A felek megállapodását a lízingszerződés és az alperesnél érvényben lévő üzletszabályzatok tartalmazzák. Ennek megfelelően a pénzügyi lízingszerződés létrejöttéhez szükséges és egyben elegendő, ha a felek megállapodása a lízingtárgyra és a lízingdíjra kiterjed.

A pénzügyi lízing fogalmának a Hpt. 2. számú melléklete értelmező rendelkezései I.11. pontjában rögzített meghatározása szerint; pénzügyi lízing az a tevékenység, amelynek során a lízingbeadó ingatlan vagy ingó dolog (lízingtárgy) tulajdonjogát, illetve vagyoni értékű jogot a lízingbevevő megbízása szerint abból a célból szerzi meg, hogy azt a továbbiakban a lízingbevevő határozott idejű használatába adja oly módon, hogy az a lízingbevevő könyveiben kerül kimutatásra. A használatba adással a lízingbevevő jogosultságot szerez arra, hogy a szerződésben kikötött időtartam lejártával a lízingdíj teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő része, valamint az ugyancsak meghatározott maradványérték megfizetésével a dolgon ő, vagy az általa megjelölt személy tulajdonjogot szerezzen. A felek a szerződésben kötik ki a lízingdíj tőkerészét – amely a lízingbe adott vagyontárgy, vagyoneértékű jog szerződés szerinti árával azonos –, valamint a díj kamatrészét és törlesztésének ütemezését.

A Hpt. a pénzügyi lízing ellenszolgáltatásaként a lízingdíjat a teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részletek együttes összegében határozza meg. Az itt szabályozott kamatrész azonban tartalmában nem azonos a Hpt. értelmező rendelkezésének III.7. pontjában foglalt (ügyleti) kamatmeghatározással, amely szerint a kamat: az adós által a kölcsönnyújtónak (betételhelyezőnek) az elfogadott betét vagy az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő, a betét vagy kölcsönösszeg %-ában meghatározott, időarányosan térítendő (elszámolandó) pénzösszeg, vagy egyéb hozadék. A lízingszerződésnél ugyanis a lízingbevevő nem pénzösszeget kap időleges használatba, hanem a lízingtárgyat, amelynek használatáért nem kamatot, hanem díjat (lízingdíjat) köteles fizetni, így a lízingdíj Hpt. 2. számú melléklete I.11. pontja szerinti „kamatrész” alatt ténylegesen a lízingdíj, mint az ellenszolgáltatás használati díj része értendő.

A lízingszerződés létrejötte, érvényessége szempontjából ezért közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részét (a Hpt. szóhasználatával: kamat részét) miként állapítja meg, ennek során a lízingkulcsot hogyan, mi alapján kalkulálja, tekintettel arra, hogy a lízingszerződés kölcsönelemet is tartalmaz. Nem kizárt ezért, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részének meghatározása során, olyan lízingkulcsot (lízingszorót) alkalmazzon, amelyben valamilyen formában a lízingdíj részeként egyfajta kamatot is számításba vesz (felszámít). Annak sincs akadálya, hogy ez a kamatelem referenciakamatként megjelölésre kerüljön a lízingszerződésben, mint olyan tényező, amelynek változása maga után vonja a lízingdíj használati díj részének változását, és ezáltal a törlesztőrészletek futamidő alatti módosulását. Ez azonban nem változtat azon a tényen, hogy a lízingszerződés jellegéből adódóan a polgári jogi értelemben vett kamat a szerződésnek nem lényeges tartalmi eleme, mindezekre tekintettel a – kölcsönszerződés esetében előírt – kamatmeghatározás hiánya a lízingszerződést nem teszi létre nem jött megállapodássá.

A perbeli lízingszerződés a létrejöttéhez szükséges – fent kifejezettek szerinti – lényeges tartalmi elemeket azonban rögzíti: tartalmazza az összes lízingdíj összegét, amely magában foglalja a tőketartozást és a lízingtárgy használati díját. Az, hogy az alperes a lízingdíj meghatározása során milyen lízingkulcsot alkalmazott a szerződés létrejötte és érvényessége szempontjából, valójában irreleváns. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy az ÜSZ I/12. pontjának mértékadó kamatlábra, valamint az I.14. pontjának a mértékadó kamatláb hatályos referencia értékére utalása, továbbá az I.18.a. pontjának kamatváltozás I-re, és a II.3. pontjának a lízingdíjak mértékadó kamatláb változásától függő lízingbeadó általi megváltoztathatóságára vonatkozó rendelkezéseiből kitűnik, hogy a perbeli esetben az alperes a lízingdíj meghatározásakor kamatelemet is kalkulált, mégpedig az ÜSZ I.12.c. pontja szerint a svájci frank LIBOR-kamatát, mint változó kamatot, egyfajta referencia kamatlábként, ez azonban nem azonos az ügyleti kamattal.

A finanszírozott összeg külföldi pénznemben történő meghatározásának pontatlanságát kifogásoló fellebbezési hivatkozást illetően a nem fogyasztói típusú szerződésekre is alkalmazandó Kúria 1/2016. számú PJE határozat 2. pontját tekinti irányadónak az ítélőtábla. Eszerint a deviza-alapú

szerződés megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés e.) pontja által előírtaknak, ha az írásba foglalt szerződés, ide értve annak szerződéskötéskor részévé vált általános szerződési feltételeit is, kiszámítható módon tartalmazza a törlesztőrészletek számát, összegét, és a törlesztési időpontokat. Ez jelen esetben a lízingdíjakra vonatkoztatható, melyek kiszámíthatónak tekintendők, ha a szerződés rögzíti azokat az adatokat és számítási módot, melyek alapján a díjrészletek összege az átszámítás szerződésben rögzített későbbi időpontjában, ennek hiányában pedig az egyes részletek esedékességekor pontosan meghatározható. A bírói gyakorlat ezen elvárásának eleget tesz a szerződés, ha az egyes lízingdíjak esedékességükkor a szerződési szabályok szerint pontosan kiszámíthatók. A perbeli szerződésben meghatározták a lízingdíjak számát és futamidejét, az egyes díjak összegszerű meghatározása pedig az esedékességkori árfolyamhoz igazodóan lehetséges. Megjegyzendő, hogy éppen a deviza-alapú szerződéstípus miatt nincs lehetőség arra, hogy a jövőre nézve már a szerződéskötéskor fix lízingdíjrészletek meghatározásra kerüljenek, hiszen ezek a jövőbeni, aktuális deviza árfolyamváltozástól függőek. Az egyedi szerződésben a futamidőben közölt díjak árfolyamváltozás nélküli esetre vonatkoznak, tájékoztató jellegűek, esedékességkor egyedi kiszámítást igényelnek.

A felperesnek mindezekre tekintettel a lízingdíj részeként meg kellett fizetnie a szerződéskötéskor kalkulált összes lízingdíjat, valamint a kamatváltozás I. szabályai szerinti LIBOR-kamat, mint referenciakamat változásából adódó különbözetet, és deviza-árfolyamváltozás miatti lízingdíj különbözetet is. Saját elszámolása az érvényesnek minősülő szerződési szabályokkal ellentétes, ugyanakkor azt nem tudta bizonyítani, hogy az alperes által alkalmazott elszámolási mód valamely szerződési szabályba ütközne. Ezáltal a felperes nem igazolta azt sem, hogy az alperes által kiadott, azonnali hatályú felmondás jogszerűtlen lenne. Ennek az a perbeli következménye, hogy az 1.201.576,- forintra irányuló marasztalási kérelem alaptalan, egyúttal a meg nem döntött hitelességű alperesi tartozás kimutatás miatti azonnali hatályú felmondás a szerződés megszűnését eredményezhette [Ptk. 321. § (1) bekezdés].

A törzskönyv-kiadással kapcsolatos felperesi igény azért alaptalan, mert jelen esetben a felek között lízingszerződés jött létre, melynek konstrukciójából adódóan az alperes lízingbeadóként a lízingtárgy tulajdonosa maradt mindvégig a lízing futamidő során, tulajdonjoga a szerződés felmondásától függetlenül fennmaradt. Ekként a jármű törzskönyv birtoklására tulajdonosként jogosult. A törzskönyv kiadásra az a szerződési feltétel irányadó, mely szerint alperes erre csak akkor köteles, ha a felperes a lízingszerződésből eredő valamennyi kötelezettségét teljesíti, és ezáltal megszerzi a lízingtárgy tulajdonjogát. A kifejtettekből következően az elsőfokú bírósággal egyező jogi álláspontot foglalt el az ítéltábla a tekintetben, hogy valamennyi kereseti kérelmet megalapozatlannak találta, ezért az elsőfokú ítélet kereseti kérelmet elutasító fő rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdésre hivatkozással helybenhagyta.

Kiigazításra szorult ugyanakkor a felperest perköltség és illetékfizetésre kötelező két rendelkezés. Az elsőfokú ítélet indokolásából kitűnik, hogy a szerződésben megjelölt 6.031.822,- forint lízingdíjat tekintette pertárgyérték alapjául szolgálónak az elsőfokú bíróság. Ez a bírói gyakorlattal ellentétes, jelen esetben ugyanis a perlés célja, az érvénytelenségi hivatkozások folytán az volt, hogy a felperes mentesüljön az alperes felmondáskor kiadott tartozás kimutatása szerinti, 2.447.448,- forint összegű hátralékos fizetési kötelezettsége alól, továbbá állította, hogy saját elszámolása alapján túlfizetésben van, melyre vonatkozóan 1.201.576,- forint összegű fizetési marasztalásra irányuló keresetet terjesztett elő. A pertárgyérték helyes meghatározása eszerint az, hogy a két összeg együttesen adja a pertárgyértéket, mely ekként: 3.649.024,- forint. Ezen összeg után számított elsőfokú eljárási illeték összege (6%) 218.940,- forint, míg a másodfokú fellebbezési illeték (8%) 291.920,- forint. Az első- és másodfokú eljárási illeték összesen tehát 510.860,- forint,

mely tekintetében teljes egészében az első- és másodfokon egyaránt pervesztes felperest kell külön felhívás alapján fizetésre kötelezni. Az elsőfokú bírósághoz képest alacsonyabb, nagyságrendileg fele összegű pertárgyértékhez képest rendelkezett úgy az ítélőtábla, hogy a felperesnek ügyvédi munkadíj címén járó perköltség elsőfokú ítéletben meghatározott összegét (300.000,- forint) első- és másodfokú eljárási költségként kell figyelembe venni [Pp. 78. § (1) bekezdés].

Szeged , 2017. február 23.

Dr. Gaálné dr. Jobbágy Ildikó s.k.	Dobler László s.k.	Béri András s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő